

Vauhtia Kulttuuriin seminaari

Helsinki 12.1.2012

Jaakko Hautamäki

TEATTERISTA VOIMAA KYLÄÄN

Yhteisö Eskolan kyläyhteisö sijaitsee Kannuksen kaupungissa Keski-Pohjanmaalla Pohjanmaan radan varrella. Henkilöautolla liikkuen etäisyydet ovat minuuteissa: kuntakeskukseen on n.10, Ylivieskaan n. 20 ja Kokkolaan n. 40.

Asukasmäärä Eskolassa on n. 400 henkilöä ja peruspalveluina ovat Alaste, sekä mm. kaksi päivittäistavara kauppa ja päiväkotia.

Työpaikkoja kylällä on hieman vajaat kaksisataa, joista maatalouden parissa enää neljä.

Toimijataho

Eskolan kyläyhdistys ry on toiminut kylän kehittäjänä kolmekymmentä vuotta, vuoteen 1997 saakka toimikunta ja sen jälkeen rekisteröityneenä yhdistyksenä. Kyläyhdistyksen vastuulla on kylän kokonaisvaltainen kehittäminen ja näin ollen se vastaa myös kylän kulttuuritoiminnasta, poisluettuna liikunta, joka on kylän urheiluseuran Eskolan Eskojen aluetta. (Seura perustettu 1925)

Yhteisöllisyys

Eskolan kylän kehittämisen lähtökohta on haastava eli ajatuksena on yhteisöllisyyden vahvistaminen eli ”kaveria ei jätetä”. Toiminnan pyrkimyksenä on luoda ja täydentää kylältä puuttuvia palveluita, koota asukkaita yhteisiin tapahtumiin, työllistää ja järjestää jopa läpi elämän kantavia muistoja omasta asuinpaikasta. Yhteisöllisyys tarkoittaa käytännössä seuraavia asioita.

Juhlat

Kylällä on koettu tärkeäksi se, että kaikki kylän asukkaat voivat halutessaan kokea olevansa olleensa osa kylällä aikaansaattua kehitystä. Kyläjuhlien avulla voidaan esitellä aikaansaattua ja niissä suurin osa asukkaista on ollut mukana.

Teatteri

Eskolan teatteritoiminta on lähtöisin tällaisista kyläjuhlista. Eskolan kylätalon ja viereisen asumisyhteisön valmistumisten yhteydessä oli juhlia, joihin tarvittiin ohjelma. Näin syntyi ajatus elvyttää aikoinaan vilkkaanakin ollutta teatteritoimintaa.

Paikallisuus

Teatterin tekemisen lähtökohtana on ollut paikallisuus. Näytelmän käsikirjoittaja, aihepiiri ja näyttelijät ovat omia. Kulttuurin tekemiseen on pyydetty apua siinä tapauksessa, jos ei ole itse osattu. Meillä tällainen apu on ollut näytelmien ohjaus. Olemme pyrkineet saamaan näytelmille ammattitaitoisen ohjaajan. Viime vuosina on ollut paljon nuoria, juuri valmistuneita teatteri-ilmaisun ohjaajia Keski-Pohjanmaan ammatti-korkeakoulusta.

Teatteritoiminnan kasvu

Teatteritoiminta lähti liikkeelle vuoden 1990 kyläjuhlista, muutaman vuoden välein esitettiin aina uusi näytelmä. Vuonna 2003 päädyttiin kiinteään esityspaikan rakentamiseen. Entiseen hiekkakuoppaan syntyi katettu nykyisin 330 katsojaa vetävä katsomo. Vuonna 2004 alkoivat säännölliset esitykset. Tällöin ensimmäisenä kesänä oli 700 katsojaa, vuonna 2011 katsojamäärän eteen on joutunut laittamaan viitosen eli 5700 katsojaa.

Teatterin kasvu on perustunut omaleimaisuuteen, hyviin käsikirjoituksiin, innokkaisuun harrastajiin ja viihtyisään ympäristöön, joka on helposti saavutettavissa.

Teatterin tekemisen periaatteet

Lähtökohtana on paikallisuus ja mittava talkootyö. Näytelmien tekemisestä maksetaan vain ohjaajalle ja viime vuosina myös pientä korvausta on saanut käsikirjoittaja, muu väki työskentelee kiitosten varassa, jokaisessa esityksessä on esiintyjien lisäksi 10 -15 talkoolaista.

Näytelmät tehdään niin hyvin kuin osataan, ne tehdään tosissaan, mutta ei totisena. Näyttelijät ovat halunneet kehittyä ja halukkaille on pyritty lisäämään vaatavuutta. Näytelmäesitysten taso on vuosittain kohonnut ja lukuisa joukko teatterista ja musiikista kiinnostuneita on voinut harrastaa Eskolan kesäteatterissa.

Teatterin tuotot käytetään yhteisön hyväksi

Kulttuuri on antanut oman sisältönsä lisäksi myös osa koko- tai osa rahoitusta lukuisiin kohteisiin:

- teatterin kahviotoiminnan tarvikkeet oman kylän kaupoilta
- rakentaminen paikallisten yrittäjien toimesta
- teatterin tuotolla ylläpidetään koululaisten iltapäiväkerhoa
- Kannuksen kaupungin sivukirjaston tukeminen vuosittain, palkkatuella ja vuonna 2011 uutuus kirjahankinnoilla
- koulun pihalle leikkeline hankinnat
- koiraharrastajille harjoittelu rata
- kulttuurimatkailureitillä olevien kiinteistöjen kunnostus, matkailureitin perustaminen
- vanhojen lasinegatiivivalokuvien digitalisoiminen (1500 kpl)
- luontoreitin ylläpitäminen
- kylän kulttuuritarjonnan ylläpitäminen hankkimalla esiintyjä esim. klassisen musiikin konsertti
- kehittämishankkeiden rahoitus (omarahoitusosuus). Viimeisin hanketulos on perinnemaiseman ja kosteikon perustaminen ja hoitosopimus.
- kylän nuorten kesätyöllistäminen (17 kpl vuonna 2011)
- kylän oman kehitysyrityksen perustaminen (Rivitalon rakennuttaminen 2010)

- nuorten teatteritoiminta ja tallenteet
- teatterialueen kehittäminen ja palvelutason nostaminen.

Työväline yhteisöllisyyteen

Teatteri antaa Eskolan kylälle erinomaisen välineen koota asukkaita yhteen. Perheissä joko leivotaan (n. 4000 talkoopullaa), ollaan kahvinkeitossa, liikenteenohjauksessa, lavastetalkoissa, nuorten kesätöissä tai perheen nuorimmat ala-asteen luokkaretkeä varten karkinmyynnissä. Kylälle muuttavat uudet asukkaat joutuvat hekin näin äkkiä mukaan toimintoihin.

Tämä yhteisöllisyys koetaan vähintään yhtä tärkeänä kuin taloudellisetkin hyödyt.

Julkinen tuki

Kannuksen kaupungin kulttuuritoimi tukee kyläyhdistystä vuosittain n. 600 - 800 € :n panoksella. Teatterialueen rakentamiseen on saatu avustusta EU:n rakennerahastoista teatterin toiminnan aikana n. 45 000€, rakentamisen kokonais-kustannukset ovat olleet n. 120 000€, josta Eskolan kyläyhdistyksen rahallinen panostus on ollut n 50 000€

Teatterin vaikutus

Eskolan kesäteatteri on tarjonnut harrastuspaikan ja yhteisöllisen tapaamispaikan

Eskolan kesäteatterista on muodostunut katsojamäärältään Keski-Pohjanmaan suurin kesäteatteri ja Kannuksen mittavin kulttuuritapahtuma.

Teatterin näytelmien käsikirjoittaja on tehnyt jo 20 näytelmää, kaksi romaania ja näytelmiä on esitetty myös laajemmin (Padasjoki/Rautavaara)

Eskolan kesäteatteri on perheiden, sukujen, työ – harrastus ja eläkeläisryhmien kohtaamispaikka. Erityisryhmillä on suuri osuus katsojakunnassa.

Eskolan kyläyhteisö tekee valtavan työn ja saa valtavan hyödyn kulttuurista. Eikä vähäisimpänä ole myöskään teatterin tekemisen harrastusmahdollisuus (vuonna 2011 oli 30 harrastajaa). Näiden lisäksi kylällä on mittava tallennetuotanto (DVD ja CD).

Teatteritoiminnan tulevaisuus Eskolassa

Toiminnan tarkoituksena ei ole ensisijaisesti katsojamäärien kasvattaminen ja tuottojen lisääminen. Nykyinen toimintataso on hyvinkin riittävä. Laadullinen edelleen kehittäminen ja palveluiden monipuolistaminen ovat tulevien vuosien haasteita

Yhteystiedot

www.kotinet.com/eskolan.kyla ,
eskolan.kyla@kotinet.com Puh. 044-947 9102